

गगन थापा
केन्द्रीय सभापति

खड्ग ब: शाही
उम्मेदवार
प्रत्यक्ष तर्फ

भिम तिरुवा
उम्मेदवार,
समानुपातिक तर्फ

प्रतिज्ञा-पत्र

मुगु

"कुरामा होइन, कर्ममा विश्वास"

* रारा

- रा** - सुरक्षित यात्रा, राम्रो सडक
- रा** - राष्ट्रिय प्रसारण लाइनको सुनिश्चितता

* छायाँनाथ

- छा** - हरेक मुगालीको आफ्नै छानो
- या** - यासगिम्बा जस्ता जडिबुटीहरूको प्रशोधन तथा प्रवर्द्धन
- ना** - नाम्लो बोक्नेहरूको भारी बिसाउने
- थ** - थरीथरीका भेषभूषा र जातहरूको सम्मान र प्रोत्साहन

* कृषि

- कृ** - टन्न खान सक्ने कृषक, आधुनिक कृषि
- षि** - सीप कला र संस्कृतिको जगेर्ना गर्ने

* उत्पादन

- उ** - उत्प्रेरित समुदायको रक्षा तथा संरक्षण
- पा** - पानी पिउन नसक्नेहरूका लागि पानी
- द** - राजधानी सम्म मुगालीको दम राख्न सक्ने वातावरणको निर्माण
- न** - नसक्नेहरूका लागि सारथी

* पर्यटन

- प** - पर्यावरणको संरक्षण तथा हरीयाली मुगु जिल्ला
- य** - हरेक मुगालीलाई सम्मान तथा यथार्थ ऐन
- ट** - टलक्क टल्किने, झलक्क झल्किने मुगु जिल्ला
- न** - नकरात्मक बाट माथि उठाइ सभ्य समाजको निर्माण

* बजारीकरण

- ब** - बढ्दो बसाइँसराइको अन्त्य, ढुक्क भएर बस्ने वातावरण
- जा** - जागरण र रूपान्तरण
- री** - ऋणमुक्त समाजको परिकल्पना
- क** - कर्णालीको अभिभावक मुगु जिल्ला
- र** - देशी बिदेशी पर्यटक भित्र्याउने रहर्को जिल्ला मुगु
- ण** - शोषणमुक्त समाज

* स्वाभिमान

- स्वा** - निशुल्क र भरपदो स्वास्थ्य
- भि** - भिजन, मिसन र कार्यदक्षता युक्त मुगु
- मा** - माटो मुहाउँदो शिक्षा
- न** - बिदेश नजाने वातावरणको निर्माण

सुझाव सल्लाह QR

जय नेपाल !!

राष्ट्रियता ।

लोकतन्त्र ॥

समाजवाद ॥

वाचा होइन काम, नारा होइन परिणाम
ऐतिहासिक आत्म आलोचना, हिजोको पाठ
दुर्गमता बाट अवसरको जिल्ला बनाउने छु आउँ,
प्रतिनिधि सभामा मेरो पहिलो पाइला,
विजय गराउने तपाइका कोमल हात
त्यसैले रुख चिन्हमा मतदान

प्रतिनिधि सभा निर्वाचन फागुन-२१
प्रतिज्ञा-पत्र २०८२

खड्ग बहादुर शाही
प्रतिनिधि सभा सदस्य उम्मेदवार
प्रत्यक्ष तर्फ-मुगु

आत्मबोध:सच्चिने र सुधाने इमान्दार साहस

आदरणीय मुगुवासी आमामा दाजुभाइ तथा दिदिबहिनीहरू, मुगुको विकट भूगोल, कठिन जीवन र निरन्तर सङ्घर्षको साक्षि बनेर एक साधारण अति विपन्न परिवारमा जन्मेको छोरा आज तपाईंहरूको सामु उभिएको छु । हिउँले ढाकिएका डाँडाकाँडा, अभावले थिचिएका बस्तिहरू र राज्यको नजर बाट ओभेलमा परेका पिडाहरू मेरा जीवनका सारथी हुन । यहि परिवेशमा हुर्कदै, यहि पिडालाई आफ्नो पिडा ठानेर आज म ३७ वर्ष लामो राजनितिक यात्रा पछि पहिलो पटक प्रतिनिधि सभामा मेरो पहिलो पाइला चाल्न तपाईंहरूको सामु आएको छु । यो पाइला मेरो व्याक्तिगत महत्त्वकांक्ष होइन, तपाईंका कोमल हातहरूले समातेको मुगुको साझा सपना हो ।

म जान्दछु कि यी हातहरूले ढुङ्गा फोडेर खेत बनाएका छन्, यी हातहरूले भोग चिसो र अभाव संग लड्दै सन्तान हुर्काएका छन् र यिनै हातहरूले वर्षौं देखि राज्यको व्यवास्ता मौन भएर सहदै आएका छन् । आज त्यही कोमल तर बलिया हातहरूले मेरो हात समातेर संसद सम्म पुर्याउने विश्वास दिएको छ । आज म तपाईंहरूको घर आगनमा भोट माग्नु मात्र छैन, एक छोरा र अनवरत सेवकको रूपमा आफ्नो मनको भारी विसाउन र हाम्रो विगतको निर्मम आत्म समीक्षा गर्न आएको छु ।

म ईमान्दारीका साथ स्वीकार गर्छु

- विशेष गरि २०४६ पछि हामी लामो समय सत्तामा रह्यौं, तर हाम्रा प्रयासहरूले तपाईंका जीवनमा सोचेजस्तो परिवर्तन ल्याउन सकेनन्, म यसमा सन्तुष्ट छैन ।
- हामीले विकासको नाममा डाडाँपाखामा डोजर त चलायौं तर बाह्रै महिना चल्ने सडक बाटो दिन सकेनौं ।
- हामिले स्वास्थ्य चौकी र स्कुलका पक्की भवन त बनायौं तर त्यहाँ डाक्टर र गुणस्तरीय शिक्षा दिन सकेनौं ।
- हाम्रा बजार तथा संस्थाहरूमा चामल र नुन त पुर्यायौं तर जिल्लाको आफ्नै उत्पादनलाई बजार दिएर तपाईंलाई आत्मनिर्भर बनाउन सकेनौं ।
- हामी सिंहदरबारका कोठामा योजना माग्न व्यस्त त भयौं तर तपाईंको आगनमा आएर तपाईंको वास्तविक पिडा सुन्न चुक्यौं ।

मेरो उम्मेदवारी किन फरक ?

यो पटकको मेरो उम्मेदवारी शासक बन्न होइन, विगतका गल्ती सच्याउने सेवक बन्नका लागि हो । अब म तपाईंका सबै समस्या एकै रातमा समाधान गरिदिने असम्भव सपना देखाउन त चाहान्छु तर पनि प्रभावकारी र परिणाम मुखी परिवर्तन ल्याउने इमान्दार वाचा गर्न चाहान्छु ।

मुगु जिल्लाको रूपान्तरणका निम्ति मेरा खास प्रतिज्ञाहरू:

१) समसामयिक

- क) **घोषणा पत्र कार्यान्वयन उच्चस्तरीय समिती:** निर्वाचित भएपछि घोषणा पत्र दराजमा थन्कने परम्परा तोड्न निर्वाचित भएको २ हप्ता भित्रै विभिन्न क्षेत्रका विज्ञहरू सम्मिलित घोषणा पत्र कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिती गठन गरि ५ वर्ष सम्म निरन्तर सक्रिय बनाइने छ ।
- ख) **मेरो प्रश्न माननीय संग कार्यक्रम चलाउने:** माननिय जवाफदेहि हुनका निम्ति र गुनासोलाई हरप्रयास सम्बोधन गर्ने हेतुले प्रत्येक ६ महिनामा सबै पालीकामा मेरो प्रश्न माननीय संग कार्यक्रम चलाइने छ ।
- ग) **सार्वजनिक सुनुवाइ गर्ने:** जनताहरूले आफ्नो माननियको काम कर्तव्य र कार्य प्रगती सुन्न र बुझ्ने अधिकार भएकोले प्रत्येक वर्ष कार्यप्रगतीको विवरण सहित सार्वजनिक सुनुवाइ गरिनेछ ।

२) सडक निर्माणमा तीव्र जोड

- क) पाँच वर्ष भित्र मुगु जिल्लाका सम्पूर्ण वडाहरूलाई सडक सञ्जालमा जोड्न आवश्यक सबै कदम चाल्ने ।
- ख) दोमुख-गमगढि-मुगु-नाक्वेलारना सडकचाडना संग सजिलै जोड्दै व्यापार सहजीकरण गर्नका निम्ति पाँच वर्ष भित्र गमगढि-मुगु-नाक्वेलारना सडक सम्पन्न गर्न हरपल कदम गर्ने ।
- ग) खत्याड गा.पा-रारा-गमगढि सडक खत्याड गा.पालाई सडक सञ्जाल मार्फत जिल्ला सदरमुकाम गमगढि संग जोड्नका निम्ति खत्याड-रारा-गमगढि सडक निर्माणलाई पूर्णता दिने ।
- घ) मेसिनरी सामान एवं डोजरको प्रयोगले कयौं स्थानीयवासीहरू ज्याला मजदुर एवं रोजगारी बाट वञ्चित हुन परेकाले डोजरले गर्ने काम (जहाँ सम्भव छ) स्थानीयले गर्ने छन् ताकी विकास बजेटको ७०% रकम गाउँमै रहोस् ।
- ङ) अल्कासाँघु हुँदै छा.रा.वडा न.१०,११,१२ जोडने सडक निर्माणको अवरूद्ध प्रक्रियालाई सुचारु गर्ने ।
- च) जिल्ला भरीमा यथास्थितिमा संचालित एव निर्माणको क्रममा रहेका सम्पूर्ण जडिबुटी मार्गहरूलाई पुर्ण रूपमा सपन्न गर्न बिशेष पहल कदमि गर्ने ।

३) स्वास्थ्य:आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुँच, सम्पूर्ण नागरिकको हक अधिकार:

- क) नेपालको संविधानले प्रत्येक नागरिकको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा नि:शुल्क पाउने अधिकारलाई सुनिश्चितता गरेकाले जिल्ला भरिका हरेक वडाहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य एकाइ स्थापना गर्नका निम्ति पहल गरिनेछ ।
- ख) जिल्ला अस्पताल,मुगुलाई हाल कायम भएको १५ शैया बाट कमिमा पनि ५० शैयामा स्तरोन्नती गरि सम्पूर्ण जिल्लाको रेफरल केन्द्रका रूपमा विकास गरि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नका निम्ति पहल गरिने छ ।
- ग) बजेट व्यवस्थापनको सुनिश्चितताका गरेर आवश्यक मापदण्ड लाई आधार मानी जिल्ला भरिका अति नै गरिब,निमुखा,अपांग र सीमान्तकृत वर्गहरूलाई लक्षित गरि सुरुवाति स्वास्थ्य विमा नि:शुल्क गराइने छ ।
- घ) आवश्यक मापदण्डका आधारमा जिल्ला निवासी अति नै गरिब, निमुखा,अपांग,सीमान्तकृत वर्ग, जनजाती एवं नवजात शिशु र गर्भवती आमालाई निशुल्क स्वास्थ्य सेवा उपलब्धताका निम्ति समन्वय एवं आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ङ) जीवन रक्षा कोष(रु ५०लाख): जटिल रोग र आकस्मिक दुर्घटनामा परेका विभिन्न नागरिकका लागि रु ५० लाखको नि:शुल्क उद्धार तथा उपचार कोष खडा गरिनेछ ।
- च) सामाजिक न्याय र जीवन रक्षा अभियान जोगाउने अभियान:
 - मानसिक स्वास्थ्य संकट व्यवस्थापन (Mental health crisis response) विगत ५ वर्षमा ४० जना भन्दा बडि बालबालिका र युवाहरूको हृदयविदारक आत्महत्याको तथ्यांकले मलाई स्तब्ध बनाएको छ । यसलाई सम्बोधन गर्न विद्यालय र समुदाय स्तरमा मनोसामाजिक परामर्श सेवा अनिवार्य गरिनेछ ।
 - निराशामा रहेका युवाहरूको लागि जीवन रक्षा हटलाईन र परामर्श केन्द्र २४ सै घन्टा संचालनमा ल्याइने छ ।
- छ) लागुऔषध मुक्त मुगु: लागुऔषधको दलदलबाट युवा पुस्तालाई जोगाउन निर्वाचित भएको पहिलो ६ महिना भित्र प्रहरी प्रशासन,अभिभावक र विद्यालयको संयुक्त प्रयासमा विशेष निर्मल मुगु अभियान घोषणा गरिनेछ । यसको लागि हाम्रै नेतृत्वमा रहेको छा.रा.न.पा बाट निर्मित पुन:स्थापना केन्द्र (Rehabilitation center) को पुर्ण संचालन गर्दै जनचेतना अभियान चलाइनेछ ।

४) शिक्षा: २१औं शताब्दीको नेतृत्व र आधुनिक ज्ञान

- क) सबै विद्यालयहरूमा बिजुली बस्ति र सोलारको व्यवस्था मिलाइ सुचना प्रविधि मैत्री कक्षा कोठाको व्यवस्थापन गर्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूलाई सो को पहुँच सुनिश्चित गर्ने जस्का लागि कम्प्युटर, इन्टरनेट आदिको व्यवस्थापन गरिने छ ।
- ख) नियमित विद्यालयमा पढ्न नपाएका, पढाइ छोडेका वा उमेरले नियमित कक्षामा नमिल्ने बालबालिका, किशोरीकिशोरी वा बयस्कलाई लक्षित गरि सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयलाई सिकाइका लागि पुरक विद्यालयको रूपमा विकास गर्ने
- ग) नमुना आवासीय विद्यालय: मुगुमा कार्मारोङ्गको मोडेलमा जिल्लाका अन्य पालिकाहरूमा पनि पुर्ण आवासीय विद्यालय स्थापनार्थ पहल गरिनेछ जहा गरिब र जेहेन्दार विद्यार्थीले निशुल्का खान,बस्न र पढ्न पाउनेछन् ।
- घ) प्रत्येक विद्यालयमा कम्तीमा एक जना तालिम प्राप्त नर्सको व्यवस्था गरि विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परिक्षण, सरक्षण, प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने अवधारणा अनुसार एक विद्यालय

- एक नर्स कार्यक्रमलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु।
- ड) संविधानले प्रत्याभूत गरेको शिक्षा अधिकारको पुर्ण कार्यान्वयनका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बिचको अधिकार स्पष्ट गर्ने समय सापेक्ष र व्यवहारिक शिक्षा ऐन निर्माणका लागि आवश्यक पहल गर्ने।
- च) मुगु जिल्लामा नर्स, एच.एल.बी.सब.इन्जिनियर, फरेस्टर लगायतका विषयमा पढाइ हुन कलेजको स्थापना गर्न पहल गर्ने।
- ५) खानेपानी समस्याको अन्त्य:** सोरू गाउँपालिकाका अधिकांश बस्तिहरूमा सुरक्षित र नियमित खाने पानीको अभाव भएकाले संघ, प्रदेश सरकार र अन्य दातृ निकाय संग सहकार्य गरि सुरक्षित, स्वच्छ र दिगो खानेपानीको सुनिश्चितता गरिनेछ।
- ६) संचार: आवाज नपुगेको ठाउँमा अब आवाज पुग्ने छ।**
- क) सामाजिक विकास र समावेशी ज्ञानयुक्त न्यायको मुल्यमान्यतालाई आत्मसात गर्दै यस जिल्लाका चारवटै पालिकामा सेवा विहिन वस्तीलाई प्राथमिकता दिई चरणबद्ध रूपमा फाइबर नेटवर्कको बिस्तार गरिने छ।
- ७) कृषि: उत्पादन बढाऔं, बजार जोडौं**
- क) आत्मनिर्भर मुगु जिल्ला निर्माणका लागि प्रत्येक पालिकामा स्थानीय उत्पादनलाई बजारीकरण गर्नका लागि एक पालिका एक कृषि भण्डार केन्द्र स्थापना गर्ने।
- ख) कृषि वन (Agro forestry) कार्यनीति : वन जङ्गलको संरक्षण गर्दै जडिबुटी र फलफूल खेती लाई वनसंग जोड्दा वनमा धन कार्यक्रम लागू गर्न विशेष पहल गरिनेछ। उच्च घनत्व स्याउ (High density apple) उच्च घनत्व स्याउ खेती भनेको परम्परागत स्याउ खेती भन्दा धेरै बिरूवा सानो क्षेत्रफलमा रोप्ने आधुनिक खेती प्रविधि भएकाले मुगु जिल्लाको हावापानी र भौगोलिक विशेषतालाई अवसरका रूपमा उपयोग गर्दै उच्च घनत्व स्याउ खेतीलाई प्राथमिकता दिई किसानको आय बृद्धि र स्थानीय अर्थतन्त्र सुधार गर्न प्रयास गरिनेछ।
- ग) कृषि सडक: मुगु जस्तो दुर्गम भौगोलिक क्षेत्रमा कृषकको उत्पादन समझै बजार पुर्‍याउन वस्ती-खेत-बजार जोड्ने कृषि सडकलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी निर्माण र स्तरोन्नति गर्न पहल गरिने छ।
- घ) स्थानीय साना उद्योग संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने: स्याउको वाइन, डालेचुक, लालिगुरासको जुस, अल्लोको धागो, सिस्नुको साबुन, राडिपाखिको विभिन्न लुगा कपडा आदि जस्ता उत्पादन गर्ने उद्योग संचालन गर्न आवश्यक पहल कदमी गर्ने।
- ड) म बनाउछु मेरो जिल्ला कार्यक्रम लागू गर्ने र कृषि अनुदान दिने केही सीप भएका नयाँ युवाहरूलाई रोजगार संग जोड्न र मुगु जिल्लालाई आयस्रोतमा आत्मनिर्भर गराउनका लागि सम्बन्धित विषयमा देख्न राख्ने युवाहरूलाई र कृषकहरूलाई न्यून व्याजदरमा राज्यबाट नै लगानीको लागि सुनिश्चित गराउने।
- च) जडिबुटी संचालन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्ने: चारवटै पालिकामा जडिबुटी संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्ने।
- छ) वाइ-ब्याक ग्यारेन्टी: किसानले उत्पादन गरेको सिमि, फापर, जडिबुटी आदि इत्यादि खाद्य सस्थानले सिधै बजार मुल्यमा खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ। अब मुगुको उत्पादन बाहिर पठाउने र बाहिरको पैसा मुगु भित्र्याउने संयन्त्र बनाइने छ।
- ज) कृषि एम्बुलेन्स: किसानको खेतमै सेवा पुर्‍याउने उद्देश्यले 'कृषि एम्बुलेन्स सेवा' सञ्चालन गरिनेछ। यस सेवामार्फत बाली रोग-कीरा व्यवस्थापन, माटो परीक्षण, कृषि औषधि तथा प्राविधिक परामर्श समयमै उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ।
- ८) धार्मिक पर्यटन: आस्थाको सम्मान, समृद्धिको आधार**
- क) रारा, छायांनाथ, त्रिणमोक्ष, चंखेली, दुधदह, सोरू तातोपानी, दोमुख, खेस्मालिका, हेनिमाई लगायतका विभिन्न क्षेत्रहरूलाई बृहत धार्मिक पर्यटनको रूपमा अगाडि बढाउन आवश्यक पहल कदमी गरिनेछ।
- ख) राजस्वमा हिस्सेदारी : मुगुका २ वटा निकुञ्ज र पर्यटनबाट आउने राजस्वको १०% रकम सिधै स्थानीय समुदायको विकासमा खर्च हुने नीति संसदबाट पारित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
- ग) मस्टो उत्सव: हाम्रो मौलिक मस्टो सस्कृती र देउडालाई राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा चिनाउन वार्षिक मुगु महोत्सव आयोजना गर्नका निम्ति पहल गरिनेछ।
- ९) सरकारी कामकाजका निम्ति सहजीकरण गरिदिने:**
- क) हेलो मुगु डेस्क : गाउँघरका हरेक दाजुभाइ, दिदीबहिनी गरिव निमुखा, दलित र सीमान्तकृत वर्गका जनतालाई दैनिक सरकारी कामकाजको सहजीकरणका र अन्य कार्यालय लागि मेरो सचिवालय मातहत रहने गरि "सहायता कक्ष" रहनेछ।
- १०) हवाई सुविधा: हवाई सुविधा, दुर्गमको जीवन रेखा**
- क) हवाई सेवामा सबै नागरिकलाई सम्मान अवसर सुनिश्चित गर्न अनलाइन टिकट बुकिङ प्रणाली लागू गरिनेछ। पहुँच, पारदर्शिता र न्याय सुनिश्चित गर्दै दलाल रहित टिकट बुकिङ व्यवस्था मिलाउन पहल गरिनेछ।
- ख) गम्भीर बिरामी, अपांगता भएका व्यक्ति तथा सहायताको आवश्यकता पर्ने यात्रुहरूका लागि हवाई यात्रामा छुट्टै सिट तथा सहायक मैत्री सुविधा सुनिश्चित गरिनेछ। दुर्गम जिल्लाबाट रेफर हुने बिरामीहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा हवाई सिट आरक्षण तथा मानवीय व्यवहारका निम्ति पहल गरिनेछ।
- ग) सुर्खेत-मुगु सिधा हवाई सेवा: दुर्गम मुगुलाई प्रदेश राजधानी सुर्खेत संग जोड्न सिधा हवाई सेवा लागि संघ, प्रदेश सरकार, नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण र निजि वायुसेवा कम्पनी संग सहकार्य गर्दै नियमित उडान सुनिश्चित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
- ११) पर्यटन-पर्यटनमा विकास, रोजगारको अवसर**
- क) एक रात गमगढि अभियान: गमगढि बजारलाई आर्थिक हब बनाउन सुरक्षा र उज्यालोको व्यवस्था सहित २४ घन्टा बजारको अवधारणा लागू गरिनेछ। रारा जाने पर्यटकलाई कम्तीमा एक रात गमगढिमा बस्ने बातावरण मिलाई स्थानीय व्यापार प्रवर्द्धन गरिनेछ र यो विषयलाई मध्यनजर गर्दै पिता-बाले-गमगढि सडकलाई स्तर उन्नती गर्नका लागि विशेष पहल गरिनेछ।
- ख) रारा छायांनाथ पर्यटन बिकास समिती र कोष: रारा र छायांनाथ छेत्रको एकीकृत बिकासका लागि अधिकार सपन्न रारा छायांनाथ पर्यटन बिकास समिती गठन गरि यसै समिती अन्तर्गत रहने गरि कोषको स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
- ग) लगानीमा स्थानीयको अग्राधिकार: रारा वा अन्य पर्यटकिय छेत्रमा खुले ठुला होटेल तथा निजि प्रोजेक्टहरूमा बाहिरी लगानी कताको मात्र हालीमुहाली हुन नदिन स्थानीय अपनत्व नीति ल्याइनेछ। हरेक ठुला आयोजनामा स्थानीय जनताले शेयर वा लगानिको हिस्सा पाउने सुनिश्चित गर्न कानुनी पहल गरिनेछ।
- ११) दलित: अवसर र समानतामा जोड**
- क) छात्रवृत्तिको व्यवस्था: दलित एवं जनजाती समुदायका जेहेन्दार तथा आर्थिक रुपमा कमजोर विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा (प्राविधिक, चिकित्सा, इन्जिनियरिङ, व्यवस्थापन, शिक्षा लगायत) अध्ययनका लागि विशेष छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ख) दलित तथा जनजाति युवा उच्चमशीलता केन्द्र स्थापना गर्ने: मुगु जिल्लामा दलित तथा जनजाति युवा उच्चमशीलता केन्द्र स्थापना गर्न पहल गरिने छ। यस केन्द्र मार्फत व्यवसायिक तालिमः कृषि, हस्तकला, हाते उद्योग, सिलाई-कटाई, साना आईटी/डिजिटल व्यवसाय, मार्केटिङ तालिम स्वरोजगार र लगानी सहयोगः - अनुदान र सस्तो ऋण। समर्थन र मार्गदर्शन: मनोवैज्ञानिक र प्रेरणादायी सल्लाह। सफल उच्चमीहरूबाट मार्गदर्शन। तबप्रवर्तन र नयाँ आईडियाहरूको परीक्षण सहयोग। आदि इत्यादिका निम्ति पहल गरिनेछ।
- १२) खेलकुद तथा कला र संस्कृति**
- क) मुगुमा खेलकुदका निम्ति एक बहुउद्देश्यीय एकेडेमि: जिल्लामा स्थानीय प्रतिभाको पहिचान, विकास र राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धाका लागि बहुउद्देश्यीय खेलकुद एकेडेमी स्थापना गरिनेछ। उक्त एकेडेमीमार्फत फुटबल, बलिबल, एथलेटिक्स, मार्सल आर्ट्स लगायत खेलहरूको नियमित प्रशिक्षण, प्रशिक्षक व्यवस्था र खेलाडीको करियर विकासका निम्ति पहल गरिनेछ।
- ख) युवा र प्रतिभा केन्द्रित थियटर: "साहित्य, नाटक, कविता र संगीतको संरक्षण, संवर्द्धन तथा सर्जनशील युवाको प्रतिभा उजागर र अवसर विकासका लागि स्थानीय तहमा बहुउद्देश्यीय थियटर स्थापना गरिनेछ।"
- १३) प्राकृतिक श्रोतको अनुसन्धान तथा उचित व्यवस्थापन**
- प्राकृतिक स्रोतहरू जस्तै जल, वनस्पति, खानी (जस्तै तामा खानी मुगुमा कामारोङ्ग), जडिबुटी जस्ता स्रोतहरूको वैज्ञानिक अध्ययन गर्ने र डेटा संकलन गरेर नीति निर्माण गरि यस्ता श्रोतहरूको अनुसन्धान तथा उचित व्यवस्थापन गर्न पहल गरिने छ।
- १४) डिजिटल मुगु, डिजिटल पालिका:** २१ औं शताब्दीमा विज्ञान र प्रविधि लाई आत्मसाथ गर्दै पालिका भित्र हुने सबै कामकाज डिजिटल मार्फत प्रयोग गर्न पहल गरिने छ।

प्रिय मुगुबासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू, मेरो यो पहिलो पाइला, तपाइका आशा र सपना बोकेका पाइला हुनायदि तपाईंका कोमल हातहरूले मेरा हात समातेर बिजय दिलाउनु भयो भने म ती हातहरू कहिलेपनि छोड्ने छैन। म संसदमा पुगेर पनि मुगुकै माटोमा उभिएको मुगु अनि कर्णालीकै पिडा बोल्ने प्रतीनिधि भई रहनेछु। मेरो पहिलो पाइला-तपाईंको बिश्वास सहित।

खड्ग बहादुर शाही
प्रतिनिधि सभा सदस्य उम्मेदवार
नेपाली कांग्रेस